

СХВАЛЕНО

на засіданні МС

«Суспільно-гуманітарних дисциплін та географії»

протокол №1 від 26.08.2026 р.

керівник МС Карімова А.Г.

СХВАЛЕНО

педагогічною радою

протокол №1 від 31 серпня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор

Руслана БАБУХ

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ
з курсу Підприємництва та фінансової грамотності У 7-12 КЛАСАХ**

Розроблено відповідно до загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів

(додаток до наказу МОН України №722 від 04.05.2026)

Рівень	Бал	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою вияву вмінь
Початковий	1	Сприймає окремі відомості про гроші, потреби, доходи, витрати, товари/послуги та підприємництво. Намагається відповідати на прості запитання, але припускається суттєвих змістових і логічних помилок.	Виконує лише частину найпростіших дій: розпізнає приклади доходів/витрат, заповнює окремі елементи таблиці чи виконує простий розрахунок за готовим зразком.	Працює тільки за безпосередньої участі вчителя; потребує постійних підказок, контролю та повторного пояснення послідовності дій.	Рідко долучається до обговорення фінансових або підприємницьких ситуацій; відповідає переважно після прямого звернення, не реагує на аргументи однокласників.	Виявляє предметні вміння лише в окремих випадках.
Початковий	2	Розпізнає частину базових понять курсу та окремі факти із запропонованих джерел. Дає короткі відповіді на прості запитання, допускаючи змістові або логічні помилки.	Виконує прості типові завдання за зразком: розподіляє окремі доходи й витрати, визначає просту ціну/решту, обирає очевидний варіант із кількох запропонованих.	Долучається до роботи лише за активної підтримки вчителя; потребує постійного зовнішнього контролю та нагадувань.	Комунікує ситуативно: реагує на звернення, але майже не ініціює діалог і не пояснює власний вибір.	Виявляє предметні вміння в окремих випадках.
Початковий	3	Відтворює за зразком частину вивченої інформації, називає окремі фінансові та підприємницькі поняття, відповідає на прості запитання з помилками або неповно.	Виконує прості завдання за алгоритмом: елементарні фінансові обчислення, сортування потреб і бажань, вибір прикладів реклами, доходів, витрат чи ресурсів.	Працює з допомогою вчителя; після пояснення може завершити окремий етап завдання, але потребує періодичного контролю.	Вступає в діалог за зовнішнього спонукання, висловлює коротку думку без достатнього обґрунтування, у групі виконує просту доручену роль.	Виявляє предметні вміння в окремих випадках.
Середній	4	Відтворює основний зміст теми та знаходить у поданій інформації відповіді на прості запитання. Розрізняє ключові поняття: бюджет, дохід, витрати, заощадження, ціна, ризик, підприємницька ідея.	Виконує типові репродуктивні завдання за зразком або алгоритмом: складає простий бюджет, проводить базові розрахунки, визначає очевидні фінансові наслідки.	Працює з допомогою вчителя; у групі виконує частину завдання за підтримки інших учасників.	Включається в комунікацію переважно з ініціативи інших, інколи відповідає не по суті; взаємодіє з групою формально.	Виявляє предметні вміння епізодично.

Рівень	Бал	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою вияву вмінь
Середній	5	Застосовує засвоєну інформацію у знайомих ситуаціях, формулює окремі запитання. Пояснює прості причинно-наслідкові зв'язки: як витрати впливають на бюджет, навіщо заощаджувати, чому ціна може змінюватися.	Виконує репродуктивні завдання за алгоритмом: планує нескладні витрати, порівнює 2–3 пропозиції за заданим критерієм, робить базові розрахунки доходу, витрат, прибутку чи знижки.	Працює під керівництвом учителя; у групі виконує спільне завдання з частковою допомогою однокласників.	Підтримує діалог, ініційований іншими; висловлює власну думку, але аргументація неповна; у групі переважно пасивний/пасивна.	Виявляє предметні вміння епізодично.
Середній	6	Застосовує знання у типових життєвих ситуаціях, ставить уточнювальні запитання, пояснює базові фінансові рішення та прості підприємницькі процеси.	Виконує частково-пошукові завдання за алгоритмом: аналізує нескладну ситуацію, обчислює бюджет/прибуток, визначає можливі ризики, пропонує один прийнятний спосіб дії	Працює під керівництвом учителя, але виконує визначені обов'язки самостійніше; за потреби звертається по допомогу.	Підтримує діалог, готовий/готова до взаємодії, іноді ставить запитання або реагує на пропозиції групи, проте не завжди діє активн.	Виявляє предметні вміння епізодично.
Достатній	7	Знаходить потрібну інформацію у запропонованих джерелах, перетворює дані з тексту в таблицю/схему або навпаки, формулює змістовні запитання. Розуміє типові фінансові ризики та наслідки рішень.	Виконує окремі дослідницькі завдання за узгодженим алгоритмом: аналізує бюджет, порівнює фінансові продукти/пропозиції, розпізнає стандартну проблему та розв'язує її відомим способом.	Працює з опосередкованою допомогою вчителя; відповідально виконує свою частину індивідуальної або групової роботи.	Долучається до обговорення переважно з ініціативи інших, але висловлює позицію по суті та співпрацює під час пошуку рішення.	Виявляє предметні вміння постійно в типових ситуаціях.
Достатній	8	Зіставляє й порівнює інформацію з різних джерел за заданими ознаками, читає таблиці, діаграми, прості фінансові умови та перетворює інформацію з одного виду в інший.	Виконує типові дослідницькі завдання: порівнює альтернативи, визначає проблемну ситуацію, обирає відомий спосіб її розв'язання, обґрунтовує фінансовий чи підприємницький вибір.	Самостійно визначає свої завдання в груповій роботі, активно співпрацює; звертається до вчителя переважно для уточнення.	Долучається до комунікації та за потреби ініціює її; порівнює позиції учасників, бере участь у пошуку спільного рішення.	Виявляє предметні вміння постійно в типових ситуаціях.
Достатній	9	Аналізує інформацію з кількох джерел, виявляє зв'язки між доходами, витратами, ризиком, вигодою, попитом, пропозицією та ресурсами; робить обґрунтовані висновки.	Виконує типові дослідницькі й окремі частково-пошукові завдання: аналізує кейс, обирає з-поміж запропонованих способів найдоцільніший, проводить розрахунки та пояснює результат.	Працює переважно самостійно, активно співпрацює з іншими під час типових і окремих нетипових завдань; контролює виконання своєї частини роботи.	Може ініціювати комунікацію, аналізує позиції інших, розвиває запропоновані ідеї, порівнює думки та наводить аргументи.	Виявляє предметні вміння постійно в типових ситуаціях.
Високий	10	Узагальнює інформацію з різних джерел, встановлює суттєві зв'язки та формулює висновки щодо фінансової поведінки, підприємницьких рішень, ризиків і можливостей.	Виконує дослідницькі та окремі творчі завдання: розробляє елементи фінансового плану чи бізнес-ідеї, добирає доцільний спосіб розв'язання проблеми, пропонує альтернативу.	Організовано працює самостійно й у групі, бере участь у плануванні роботи, аналізує власні дії та внесок групи у досягнення результату.	Ініціює змістовну комунікацію, конструктивно реагує на інші думки, пропонує ідеї та аргументовано їх обстоює.	Виявляє предметні вміння системно в типових і нетипових ситуаціях.
Високий	11	Оцінює достовірність, повноту й корисність інформації за наданими критеріями; порівнює фінансові/підприємницькі альтернативи, прогнозує переваги, витрати та ризики.	Виконує дослідницькі й творчі завдання: самостійно пропонує кілька способів розв'язання проблеми, моделює бюджет/проект, обґрунтовує рішення розрахунками та фактами.	Планує й організовує співпрацю, конструктивно працює в групі, аналізує та обґрунтовує власні навчальні дії і дії команди.	Активно ініціює та підтримує комунікацію, оцінює різні позиції, коректно заперечує, розвиває думки інших та допомагає групі дійти аргументованого рішення.	Виявляє предметні вміння системно в типових і нетипових ситуаціях.
Високий	12	Критично оцінює інформацію з різних джерел, самостійно формує критерії вибору, виявляє ризики, маніпуляції або неповні дані, робить аргументовані висновки й прогнозує наслідки рішень.	Виконує дослідницькі та творчі завдання високого рівня: розв'язує нестандартні фінансові/підприємницькі кейси, пропонує кілька стратегій, обирає найдоцільнішу та аргументує її розрахунками, доказами й оцінкою ризиків.	Усвідомлено й самостійно діє в нестандартних ситуаціях, оцінює ризики та наслідки, планує власний поступ; ініціює, планує й організовує групову роботу, оцінює свій внесок і результат команди.	Виступає посередником у комунікації, формує послідовну лінію аргументації, спрямовує взаємодію на спільну мету та надає конструктивний зворотний зв'язок.	Виявляє предметні вміння системно в типових і нетипових ситуаціях.